28/03/2024

28 Μαρτίου 1822: Σκοτώνεται ο Αγωνιστής του ‘21 Αγγελής Γοβγίνας

/ Ιστορία - Εθνικά Θέματα

Ο Αγγελής Τζουτζάς ή Τζοτζάς, όπως ήταν το πραγματικό του όνομα, γεννήθηκε το 1780 στη Λίμνη Ευβοίας. Το Γοβγίνας ή Γοβιός είναι παρατσούκλι και παρέπεμπε στο γνωστό ψάρι του γλυκού νερού, ίσως εξαιτίας της προϋπηρεσίας του στη θάλασσα.

Παλιός κλέφτης και παλληκάρι, ο **Γοβγίνας** είχε αγνό χαρακτήρα και έντονη την αίσθηση του δικαίου. Γι’ αυτό και δεν ανεχόταν να βλέπει τους φτωχούς συμπατριώτες του να καταπιέζονται, όχι μόνο από τον Τούρκο δυνάστη, αλλά και από τους ισχυρούς κοτζαμπάσηδες της περιοχής. Γρήγορα ήλθε σε προστριβή μαζί τους και η παραμονή του στη Λίμνη κατέστη αδύνατη. Έτσι, το 1817 κατέφυγε στην Αυλή του Αλή Πασά, όπου μυήθηκε στη στρατιωτική τέχνη.

Μετά την κήρυξη της Επανάστασης ακολούθησε τον Οδυσσέα Ανδρούτσο, με τον οποίο είχε γνωριστεί στα Ιωάννινα και μαζί του πολέμησε στο Χάνι της Γραβιάς (8 Μαΐου 1821), όπου διακρίθηκε για τη γενναιότητά του και τις στρατιωτικές του ικανότητες.

Στη συνέχεια κλήθηκε από τους προκρίτους της Βόρειας Εύβοιας να αναλάβει τη

διοίκηση τον τοπικών επαναστατικών σωμάτων, που βρίσκονταν σε κατάσταση αποσυνθέσεως, εξαιτίας των αποτυχιών του οπλαρχηγού Βερούση Μουτσανά (εξαδέλφου του Οδυσσέα Ανδρούτσου) και της ισχυρής παρουσίας των Οθωμανών στο νησί. Οι κοτζαμπάσηδες, οι οποίοι πριν από τέσσερα χρόνια τον είχαν αναγκάσει να εκπατρισθεί, τώρα τον έβλεπαν ως σωτήρα.

Ο Γοβγίνας οργάνωσε το ελληνικό στρατόπεδο στα Βρυσάκια, κοντά στη Χαλκίδα και κατέστρωσε σχέδιο για την αναστροφή της κατάστασης. Λίγες ημέρες μετά την άφιξή του επιτέθηκε κατά των Τούρκων στα Ψαχνά και τους καταδίωξε ως τη Χαλκίδα, αναπτερώνοντας το ηθικό των επαναστατών. Κατά τη διάρκεια των αψιμαχιών γύρω από τη Χαλκίδα σκοτώθηκε ο επικίνδυνος οθωμανός Οσμάν Χατζαράκης από την Κάρυστο, ο μπέης της οποίας Ομέρ εξουσίαζε όλη τη νότια Εύβοια.

Στις 14 Ιουλίου 1821 ο Ομέρ Βρυώνης βρέθηκε στη Χαλκίδα, αποφασισμένος να καταπνίξει κάθε επαναστατική κίνηση στην Εύβοια. Την επομένη επιτέθηκε κατά του ελληνικού στρατοπέδου στα Βρυσάκια, αλλά αποκρούσθηκε από τον Γοβγίνα και τους 300 άνδρες του, αφήνοντας στο πεδίο της μάχης 70 νεκρούς στρατιώτες του και υπερδιπλάσιους τραυματίες. Στη μάχη, που διάρκεσε επτά ώρες, αναγνωρίστηκε η προσωπικότητα και ο στρατηγικούς νους του Γοβγίνα. Ο Ομέρ Βρυώνης επανήλθε στις 18 Ιουλίου στα Βρυσάκια, αλλά και πάλι αποκρούσθηκε από τον Γοβγίνα, που είχε καταφύγει στις γύρω ορεινές περιοχές. Έτσι, αναγκάσθηκε ταπεινωμένος να εγκαταλείψει την Εύβοια και να βαδίσει κατά της Αθήνας.

Στα μέσα Αυγούστου του 1821 πληροφορήθηκε ότι ο Βερούσης Μουτσανάς βάδιζε κατά της πατρίδας του Λίμνης, αποφασισμένος να την κάψει για να εκδικηθεί τους προκρίτους που τον είχαν καθαιρέσει. Τον συνόδευαν αρκετοί άνδρες, στους οποίους είχε υποσχεθεί λεηλασίες και διαρπαγές. Ο Γοβγίνας ξεκίνησε αμέσως κατά του προκατόχου του στην αρχηγία του αγώνα στη Βόρεια Εύβοια. Τον συνάντησε έξω από τη Λίμνη και αφού τον χτύπησε, τον εξανάγκασε να φύγει από την Εύβοια.

Στα μέσα Φεβρουαρίου του 1822 ο Αγγελής Γοβγίνας ανέλαβε τη διοίκηση όλων των ευβοϊκών στρατιωτικών σωμάτων, μετά την ανεξήγητη ανάκληση του Οδυσσέα Ανδρούτσου από την περιοχή, με διαταγή του Αρείου Πάγου (κυβερνητικό σώμα της Ανατολικής Χέρσου Ελλάδος). Στόχος του Γοβγίνα ήταν πρώτα να αποκλείσει του Τούρκους της Χαλκίδας και στη συνέχεια να βαδίσει απερίσπαστος κατά της Καρύστου.

Το σχέδιό του έγινε αντιληπτό από τους Τούρκους της Χαλκίδας, οι οποίοι

συγκρότησαν στρατιωτικό σώμα εκ 1000 ανδρών με επικεφαλής τον Κενάν Αγά και επιτέθηκαν αιφνιδιαστικά κατά του ελληνικού στρατοπέδου στα Βρυσάκια το βράδυ της 28ης Μαρτίου 1822. Στη μάχη που επακολούθησε, ο Γοβγίνας παρασύρθηκε σε μία καλοστημένη ενέδρα και τραυματίστηκε σοβαρά από σφαίρα στην πλάτη. Λίγη ώρα αργότερα εξέπνευσε. Την επομένη, οι Τούρκοι βρήκαν τον νεκρό Γοβγίνα και αφού του έκοψαν το κεφάλι, το περιέφεραν θριαμβευτικά επί οκτώ ημέρες στους δρόμους της Χαλκίδας υπό τους κανονιοβολισμούς των φρουρίων της πόλης.

Η λαϊκή μούσα θρήνησε στον Γοβγίνα με τους ακόλουθους στίχους:

Για σένα, μωρ’ Αγγελή, κλαίει το Γριπονήσι
που χάθηκες κατακαμπής με όλο το γιουρούσι.
Εσύ δεν επολέμαγες μες στης Γραβιάς το χάνι
μ’ οχτώ χιλιάδες Γκέκηδες και βγήκες παλικάρι;
Μα οι Μπαλαλαίοι τα σκυλιά σούφαγαν το κεφάλι.
Σε κλαίει ούλ’ η Ρούμελη τ’ ήσουνα παλικάρι.

(Πηγή: sansimera.gr)